KULTUR STYRELSEN

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
0999 København C

Att.: DR Jura, Politik og Strategi

Radio- og tv-nævnet

19. december 2013

Sagsnr.: 2013-013880

Louise Nygaard Andersen
Fuldmægtig, cand. jur.

lna@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf.: 3373 3351

Klage over skjult reklame for Danske Spil på DR's tekst-tv

Henrik Tange har ved e-mail af 17. juli 2013 klaget til Radio- og tv-nævnet over skjult reklame for virksomheden Danske Spil A/S på DR's tekst-tv.

Klager anfører, at DR opfordrer til spil ved at oplyse størrelsen på næste uges superpulje.

Endvidere stiller klager spørgsmålstegn ved, hvorvidt der er økonomisk uafhængighed mellem DR og Danske Spil. Han ønsker derfor at få oplyst, om DR modtager betaling fra Danske Spil.

Beskrivelse
Som bilag til klagen har klager vedlagt et screenshot af DR's tekst-tv side 293, som den så ud den 17. juli 2013.

I midten af en bjælke øverst på siden vises i tekst-tv-typografi med sorte typer på hvid baggrund teksten "ONSDAGS LOTTO". Til højre herfor er navnet "DANSKE SPIL" anført med sorte typer på gul baggrund.

Herunder vises med store, hvide typer ugens vindertal, tillægstal og supertal. Selve tallene er skrevet med gule typer.

I mindre, hvide typer, lidt under midten står prognosen for seks rigtige m.v. I direkte forlængelse heraf og med samme typer og farve kan læses følgende: *"NÆSTE UGES SUPERPULJE: 35 mio."*.

Nederst på siden er der henvisninger til de øvrige tekst-tv-sider med indhold fra Danske Spil, "JOKER", "BOXEN", "KENO" m.fl.

Høringssvar

DR oplyser i høringssvar af den 16. august 2013, at Danske Spil leverer indholdet af tekst-tv-siderne til DR.

EAN: 5798000793989

CVR: 56798110

DR oplyser endvidere, at der er blevet strammet op i samarbejdet med Danske Spil efter Radio- og tv-nævnets afgørelse af 20. december 2012, hvor nævnet fandt, at lignende tekst-tv-sider manglede behørig sponsorkreditering.

DR har således bl.a. besluttet, at information om kommende puljer ikke længere må fremgå af nogen tekst-tv-side.

Imidlertid leverede Danske Spil den 17. juli kl. 20.26 resultatet af trækningen af onsdagslotto, hvor næste uges superpulje blev angivet. At oplysningen fejlagtigt figurerede på tekst-tv blev opdaget den efterfølgende morgen kl. 9 og omgående fjernet.

DR oplyser, at der er tale om en intern fejl hos Danske Spil. Danske Spil har således oplyst til DR, at fejlen skyldes uerfaren sommerferiebemanding.

DR anfører i den forbindelse, at selvom ovennævnte fejl er i strid med DR's interne retningslinjer, er DR af den opfattelse, at der ikke foreligger en overtrædelse af reglerne og den fortolkning, som nævnet har anlagt i afgørelsen af 20. december 2012. Dette synspunkt understøttes af en mail, sendt fra sekretariatet til klager Henrik Tange den 24. juli 2013, som DR henviser til. Af mailen fremgår:

"Det fremgår af afgørelsen af 20. december 2012, at Radio- og tv-nævnet fandt det i strid med reklamebekendtgørelsen, at der på tekst-tv blev angivet den forventede puljestørrelse for næste uges superpulje, idet Radio- og tv-nævnet lagde vægt på, at oplysningen herom ikke fremstod som neutral information og gik ud over, hvad der var redaktionelt berettiget. Radio- og tv-nævnet lagde i den sammenhæng også vægt på, at der på side 290 blev oplyst Danske Spils telefonnummer. Ifølge afgørelsen er det således ikke angivelsen af den forventede puljestørrelse for næste uges superpulje, der i sig selv udgør en overtrædelse af reklamebekendtgørelsen, men derimod måden, som informationen blev givet på."

På denne baggrund er det DR´s opfattelse, at den i nærværende sag konkrete angivelse af næste uges superpulje fremstår som neutral information, som dermed ikke er i strid med reklamebekendtgørelsen. Informationen står med samme typografi, skriftstørrelse og farve som angivelsen af prognosen for seks rigtige m.v. Hertil kommer, at der ikke er tale om en specielt stor pulje. En ekstraordinært stor pulje havde måske kunnet få flere til at købe spil-kuponer, men det er ikke tilfældet her. Endelig har DR oplyst, at Danske Spils telefonnummer ikke angives på hverken den påklagede tekst-tv-side eller på andre tekst-tv-sider.

Samlet set finder DR således ikke, at der foreligger en overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 1.

Endelig oplyser DR, at DR ikke modtager betaling fra Danske Spil.

Radio- og tv-nævnet sendte den 18. november 2013 sagen til uddybende høring hos DR.

Til brug for Radio- og tv-nævnets behandling af sagen, navnlig med henblik på en vurdering af, om en gyldig sponsoreringsaftale var indgået, og om reglerne om sponsorkreditering m.v. var overholdt, blev DR bedt om at oplyse, hvornår aftalen om Danske Spils sponsorering af indhold til DR's tekst-tv-sider var indgået, samt hvor længe denne aftale løber.

DR vedlægger i sit uddybende høringssvar af 26. november 2013 aftalen om DR's tekst-tv, indgået mellem DR og Dansk Tipstjeneste (nu Danske Spil). Aftalen blev indgået i 1988 og er gyldig indtil én af parterne opsiger den. DR oplyser, at alle øvrige aftaler mellem DR og Danske Spil er opsagt til udløb den 30. november 2013. Aftalen om DR's tekst-tv løber dog videre, men den skal ændres væsentligt og opdateres, hvilket DR og Danske Spil er i gang med. Af aftalen fremgår endvidere, at leverancen af indhold er vederlagsfri, samt at alle udgifter til transmission af data afholdes af Danske Spil.

DR oplyser endvidere, at når Danske Spil har foretaget trækningerne, sendes de udtrukne vindertal (og eventuelle tillægstal) samt oversigten over præmiestørrelser til DR. Disse oplysninger leveres i en skabelon, som DR har udarbejdet, således at tekst-tv-siderne teknisk kan opdateres.

DR anfører, at nævnets uddybende høring har givet DR anledning til yderligere overvejelser. DR er således nu af den opfattelse, at Danske Spils leverancer til DR's tekst-tv ikke længere er sponsorering i lovens forstand. For at der skal være tale om sponsorering, skal DR have modtaget et direkte eller indirekte tilskud til finansiering af programmer eller tekst-tv-sider. Det produkt, som DR modtager fra Danske Spil, stiller Danske Spil vederlagsfrit til rådighed for andre end DR, herunder TV2 og nyhedsbureauerne. Danske Spil tager således generelt ikke betaling for produktet. Derfor finder DR, at produktet ikke har kommerciel værdi, hvorfor der ikke foreligger et direkte eller indirekte tilskud til finansieringen af DR's tekst-tv-sider.

DR vil fremover bringe informationer om resultatet af de vigtigste trækninger fra Danske Spil som en service for seerne og dermed ud fra en redaktionel vurdering. Angivelsen af Danske Spil vil fremover ske som en kildeangivelse, ikke som en sponsorkreditering.

Endelig oplyser DR, at TV2 efter forespørgsel har oplyst, at TV2 ikke anser leverancerne fra Danske Spil for at være sponsorering.

Radio- og tv-nævnets vurdering
Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1188 af 23. september 2013, på sit møde den 17. december 2013 behandlet sagen og skal udtale:

Henrik Tange har klaget over skjult reklame for Danske Spil på DR's tekst-tv. Nævnet opfatter klagen som et spørgsmål om, hvorvidt Danske Spils leverancer af indhold til tekst-tv udgør sponsorering.

Sponsorbegrebet:
I henhold til § 24 i bekendtgørelse nr. 801 af 21. juni 2013 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber (reklamebekendtgørelsen), forstås ved sponsorering af programmer enhver form for ydelse af direkte eller indirekte tilskud til finansieringen af radio- og fjernsynsprogrammer, herunder tekst-tv-sider, fra en fysisk eller juridisk person, der ikke selv udøver virksomhed ved udsendelse, udbud eller produktion af radio- og fjernsynsprogrammer, film, fonogrammer m.v., med henblik på at fremme den pågældendes navn, logo, image, aktiviteter eller produkter.

Danske Spil leverer de udtrukne vindertal (og eventuelle tillægstal) samt oversigt over præmiestørrelser til DR i en skabelon, som DR har udarbejdet, således at tekst-tv-siderne teknisk kan opdateres. Danske Spil leverer således på eget initiativ en vederlagsfri ydelse til DR.

Dette indhold har en værdi for DR. DR modtager indholdet som et vederlagsfrit tilskud til programvirksomheden. Herved opnår DR en besparelse i forhold til, at DR selv skulle indhente og transmittere de samme oplysninger.

Den eksponering, som Danske Spil opnår ved at have sit navn og sine trækningsresultater stående på tekst-tv, indebærer en betydelig kommerciel værdi for Danske Spil. Nævnet lægger derfor til grund, at Danske Spil leverer indholdet til tekst-tv af kommercielle årsager.

DR har oplyst, at TV2 og de øvrige nyhedsbureauer også modtager samme vederlagsfri leverance fra Danske Spil. Radio- og tv-nævnet finder ikke, at dette fratager leverancen sin kommercielle karakter.

Nævnet finder på denne baggrund, at Danske Spils leverancer af indhold til DR's tekst-tv-sider udgør et indirekte tilskud til finansieringen af DR's pro-

gramvirksomhed. Det er derfor reglerne om sponsorering af programmer, der finder anvendelse, jf. reklamebekendtgørelsens § 24.

DR's adgang til at modtage sponsorstøtte:

Ved bekendtgørelse nr. 801 af 21. juni 2013 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber (reklamebekendtgørelsen) er DR's adgang til at modtage sponsorstøtte fra kommercielle virksomheder ændret.

I henhold til § 25, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen kan programmer sponsoreret af kommercielle virksomheder ikke indgå i DR's public-service programvirksomhed. Bestemmelsen finder alene anvendelse på programmer, hvorom der er indgået eller forlænget aftale om sponsorering efter bekendtgørelsens ikrafttræden den 1. juli 2013, jf. § 40, stk. 3, i reklamebekendtgørelsen.

Aftalen mellem Danske Spil og DR er indgået i januar 1988 og er derfor ikke omfattet af de nye regler om sponsorering, jf. § 40, stk. 3, i reklamebekendtgørelsen. DR kan derfor lovligt modtage sponsorstøtte på baggrund af den nævnte aftale.

Identifikation af sponsor på tekst-tv-siden:

Spørgsmålet er herefter, om angivelsen af *"DANSKE SPIL"* på den påklagede tekst-tv-side udgør en behørig sponsorkreditering.

I højre side af en bjælke øverst på tekst-tv-siden vises datoen *"17/7"* med sorte typer på gul baggrund. I midten vises med sorte typer på hvid baggrund teksten "ONSDAGS LOTTO". Til højre herfor er navnet "DANSKE SPIL" anført med sorte typer på gul baggrund. Nederst på siden er der henvisninger til øvrige produkter fra Danske Spil, "JOKER", "BOXEN", "KENO" m.fl.

I henhold til § 26, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen skal sponsorerede programmer klart kunne identificeres ved, at sponsorens navn, mærke (logo), produkt eller tjenesteydelse er angivet ved programmets begyndelse, slutning eller begge steder.

I tekst-tv skal de pågældende oplysninger angives på de enkelte sider, som er sponsoreret, jf. reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 1, 3. punktum.

Disse regler indfører artikel 10, stk. 1, litra c) i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om audiovisuelle medietjenester. Af direktivet fremgår det, at seerne skal informeres tydeligt om, at

der findes en sponsoraftale. Sponsorerede programmer skal klart kunne identificeres som sponsorerede, ved at sponsorens navn, logo og/eller andet symbol, f.eks. en angivelse af vedkommendes produkt(er) eller tjenesteydelse(r) eller et kendemærke for dem, angives på en for programmerne passende måde ved programmernes begyndelse og/eller slutning eller undervejs i dem.

Formålet med bestemmelsen er altså, at seerne skal informeres tydeligt om, at programmet er sponsoreret. Derfor skal det på tekst-tv klart fremgå, at sidens indhold er sponsoreret, så seerne kan se og forholde sig til det.

I sin afgørelse af 20. december 2012 behandlede nævnet bl.a. spørgsmålet, om to lignende tekst-tv-sider indeholdt behørig sponsorkreditering. Det fremgik af afgørelsen, at der på den ene tekst-tv-side (side 290) var sket behørig sponsorkreditering. Siden fremstod således, at der i en bjælke øverst på siden stod teksten "LOTTO" med store, sorte typer på en rød baggrund. Til højre herfor vistes en boks med teksten "FRA DANSKE SPIL TLF: 36728080" i små hvide typer på sort baggrund. Nævnet fandt, at denne tekst-tv-side var i overensstemmelse med reklamebekendtgørelsen, fordi seerne blev informeret om Danske Spils navn og telefonnummer og derfor kunne vide, at indholdet var leveret af Danske Spil.

Endvidere fremgik det af afgørelsen, at den anden tekst-tv-side (side 265) ikke indeholdt behørig sponsorkreditering. En bjælke øverst på denne side viste teksten *"DANSKE SPIL"* med hvide typer på blå baggrund. I midten stod teksten *"DEN LANGE"* med sorte typer på hvid baggrund. Nederst på siden var der sidehenvisninger med angivelserne *"LOTTO", "TIPS12", "TIPS13" mm.* Nævnet fandt ikke, at denne side angav at være sponsoreret, og at sponsoren var Danske Spil. Siden var derfor i strid med reklamebekendtgørelsen.

Radio- og tv-nævnet finder, at identifikationskravet i reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 1, indebærer, at det skal fremstå tydeligt for seerne, at programmet er sponsoreret.

Angivelsen *"DANSKE SPIL"* på den påklagede tekst-tv-side indeholder ingen oplysning om, at sidens indhold bliver indhentet og transmitteret af en anden virksomhed end DR, og at der således er tale om sponsorering.

Nævnet finder på denne baggrund ikke, at seerne med teksten *"DANSKE SPIL"* med tilstrækkelig tydelighed bliver oplyst om, at siden er sponsoreret, jf. reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 1.

Tilskyndelse til køb eller leje af sponsors produkter

Det skal herefter vurderes, om angivelsen af *"næste uges superpulje"* indeholder en overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 28, stk. 1, hvoraf det fremgår, at et sponsoreret program ikke må tilskynde til køb eller leje af sponsorens eller andres produkter og tjenesteydelser, idet disse navnlig ikke må fremhæves på særlig måde med henblik på at fremme afsætningen af dem.

Ved fortolkningen af bestemmelsen skal der efter nævnets faste praksis anlægges de samme betragtninger som ved vurderingen af, om et program indeholder skjult reklame[1]. Det afgørende er derfor, om der er sket en fremhævelse af Danske Spil og Danske Spils produkter. I bekræftende fald skal det vurderes, om fremhævelsen er sket med henblik på at fremme afsætningen, eller om fremhævelsen er redaktionelt begrundet. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, om oplysningerne bliver givet på neutral og saglig vis uden at få karakter af reklame.

I sin afgørelse af 20. december 2012 fandt Radio- og tv-nævnet, at oplysninger om fremtidige puljestørrelser i Eurojackpot m.fl. samt angivelsen af *"næste uges superpulje"* kunne virke opfordrende til køb af Danske Spils produkter og dermed fremme afsætningen af disse og dermed have reklamelignende karakter. Nævnet lagde vægt på, at oplysninger om forventede præmiestørrelser ikke fremstod som neutral information og gik ud over, hvad der var redaktionelt berettiget. Hertil kom, at Danske Spil havde oplyst sit telefonnummer på siden.

Af afgørelsen fremgår, at oplysningerne om fremtidige puljestørrelser ikke fremstod som saglig og neutral information. De gik dermed ud over, hvad der var redaktionelt berettiget. At Danske Spil tillige havde oplyst sit telefonnummer var en skærpende omstændighed.

At angivelse af fremtidige puljestørrelser i sig selv kan virke opfordrende til køb fremgår også af en senere nævnsafgørelse af 30. september 2013 vedrørende "Held og Lotto" vist på DR1. Her fandt nævnet, at det ikke havde nogen selvstændig indholdsmæssig betydning – og dermed var unødvendigt – at omtale puljestørrelsen for den kommende onsdagstrækning. Tværtimod kunne omtalen opfattes som en opfordring til at købe Danske Spils produkt.

Nævnet finder, at angivelsen af *"næste uges superpulje"* i sig selv kan virke opfordrende til køb af sponsors produkter, og at denne oplysning dermed går ud over, hvad der er redaktionelt berettiget. Oplysningen fremstår ikke som neutral information og har dermed reklamelignende karakter.

[1] Se f.eks. Lars M. Banke m.fl.: "Radio og tv-lovgivning" 2004, s. 257 og Radio- og tv-nævnets afgørelse af 22. december 2006 vedrørende reklame for Oddset i VM-transmission på DR 1.

På denne baggrund finder nævnet, at angivelsen af *"næste uges superpulje"* på DR's tekst tv udgør en uberettiget fremhævelse med henblik på at afsætte Danske Spils produkter i strid med reklamebekendtgørelsens § 28, stk. 1.

Nævnet har noteret sig, at angivelsen af næste uges superpulje skyldes en fejl og er i strid med DR's interne retningslinjer.

På baggrund af ovenstående har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Den påklagede side på DR's tekst-tv indeholder overtrædelser af § 26, stk. 1, og § 28, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

Nævnet har noteret sig, at aftalen mellem DR og Danske Spil er ved at blive ændret og opdateret i væsentligt omfang. Nævnet bemærker i den forbindelse, at DR og Danske Spil ikke har adgang til at indgå nye eller forlænge allerede eksisterende aftaler om sponsorering af programmer efter bekendtgørelsens ikrafttræden.

Mads Bryde Andersen
Formand

/Louise Nygaard Andersen
nævnssekretær

Kopi sendt til:
Klager Henrik Tange
TV2 til orientering